

PARÓKAKÉSZÍTŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

PARÓKAKÉSZÍTŐ

Feladatok és tevékenységek

A parókakészítés egy hagyományos ősi mesterség. A történelem különböző korszakaiban más-más szerepet töltött be paróka viselése. Az ókori Egyiptomban divat volt a paróka, amit általában emberi hajból és gyapjúból készítettek. Elsődleges funkciója az egészség és jó közérzet demonstrálása volt. Ugyanúgy hozzátartozott a férfiak öltözködéséhez, mint a nőkéhez. A történelmi utalásokból tudjuk, hogy az ókori egyiptomiakon túl a rómaiaknak és a görögöknek is a ruhatáruk és a divat részét képezte a paróka, melyből többféle frizurát készítettek, melyeket különböző színekre festettek.

Mégis ha a parókára gondolunk, akkor a barokk kor jut eszünkbe. A kosztümös filmekben láthatjuk, amint a bálokon erősen sminkelt, hasonló fehér parókát viselő férfiak és nők táncolnak. A parókára hajport tettek, ami körülményes művelet volt. Előkelő körökben gyakran egy egész szoba csak e célra szolgált. Nem csupán William Shakespeare színházának volt fontos kelléke a műhaj, hanem a mai napig is nélkülözhetetlen tartozék a színház- és filmművészetben.

Parókában járni ma is divat. Műhajak, vendéghajak tucatjai, eredeti hajból készült hajpótlások és élénk színű, műanyag, divat fejfedők tömegei kelletik magukat. Míg régen titkolni kellett a paróka viselést, ma szinte hivalkodnak vele, minél divatosabb és drágább, annál vonzóbb lehet.

Fontos kitérnünk még a parókák viselésének egészségügyi okaira, hiszen sok ember küzd komoly hajhullással. Többféle betegség kezelésére alkalmazott gyógyszer mellékhatása okozhat hajhullást. A betegek egy része kalap, vagy kendő segítségével rejtje el kopaszágát, valaki számára pedig a paróka jelenti az életminőségének a szinten tartását.

A fentiek alapján elmondható, hogy a parókát három területen alkalmazzák (divat, művészet, egészségügy).

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A parókakészítő többféle típusú terméket állít elő: a banáncsatos és csiptetőcsatos póthajak (copfok) elkészítése, melynek célja a dúsabb hatás elérése valamint a saját haj

hosszúságának változtatása. A fésűs félparókák, melyek a fejtető felénél indulnak el. A parókák, melyek sapkás megoldásúak, hálós szerkezetűek és szellőznek. A termékek jellemzője, hogy mindegyik fejméretre állítható. Szintetikus vagy eredeti hajból készülnek. A szakember munkája a megrendelés felvételével kezdődik. Ez a folyamat nem csupán azt jelenti, hogy a szakember meghallgatja a megrendelő kívánságait és leveszi a méreteket, hanem szaktanácsadást is kell nyújtania vevőjének, ami sok esetben nem is olyan egyszerű. Gondoljunk csak arra, ha valaki nem egyszerűen azért keresi fel, mert divatos haját szeretne, hanem valamilyen betegség, vagy baleset miatt kényszerül parókát hordani. Ezt követően a parókakészítő, ha szükséges, kiválasztja és beszerzi a megfelelő alapanyagokat (például az emberi haját), majd előkészíti a feldolgozásra. Természetes hajnál meg kell tisztítani a tincseket, majd vegyszeres kezelést, mosást és szárítást kell alkalmazni. Ezután a levett fejméret alapján kézzel varrt, bőrbarát alapanyagból készülő (jellemzően tüll) alapra kézi csomózással beilleszti az előkészített hajszálat (esetenként kisebb tincseket), mely képes teljesen felvenni a fej formáját, így rögzítés nem szükséges hozzá.

A természetes haj esetében a paróka tisztítását minden esetben a szakember végzi el. Ebben az esetben kézzel csomózott a termék, ezért kifeszítést igényel. A hajhálóra rögzített mesterséges, gyakran szintetikus anyagból készülő fürtök kezelését a parókakészítő tanácsai alapján szükséges elvégezni. Ekkor az eredeti hajkoronához hasonlóan hetente, kéthetente kell mosni. A jól bevált sampon, balzsam és hajhab mellett a fésű ilyenkor elengedhetetlenül fontos. Amennyiben valaki elmulasztja, vagy elhanyagolja a paróka tisztítását, akkor az kifakul, a vége eltöredezik.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A parókakészítő elsődleges alapanyaga a haj és az annak kiváltására szolgáló, modern és bőrbarát alapanyagokból készülő mesterséges, szálas anyagok. Ezek előkészítéséhez, tisztításához, színezéséhez különböző vegyszereket is fel kell használnia (oldószer, hajfestékek, szilikonok, ragasztók).

A csomózás kézzel történik, aminek során különböző szerszámok segítik a parókakészítő munkáját. Ilyen például a horgolótűhöz hasonló „behúzó”, melynek segítségével egyenként húzza be a hajszálat a tüllbe, majd kétszeres csomóval rögzíti a hajszálat. A méretek levételéhez mérőszalagot használ. A félkész terméket fából vagy műanyagból készült

„próbafej”-en teszteli, ahhoz rendszeresen igazítja. A vegyszerek használatakor műanyagból készült kesztyűt használ.

Hol végzi a munkáját?

A parókakészítők állandó, zárt munkahelyen dolgoznak tiszta, jó megvilágítású környezetben. Elsősorban vállalkozóként, önálló műhelyükben végzik tevékenységüket, ugyanakkor néhány színház külön munkaterületet biztosít saját parókakészítő szakembereinek. A távolkeleti termékek megjelenésével a hazai kézi készítésű természetes anyagokból előállított parókák iránti kereslet nagymértékben csökkent az elmúlt időszakban.

Munkája során kikkel van kapcsolatban, kikkel van dolga?

A parókakészítő elsősorban a megrendelővel van kapcsolatban, aki a társadalom közel valamennyi rétegéből előfordulhat. Gondoljunk csak a báli szezonra hajkoronáját póthajjal kiegészíteni kívánó jómódú emberre, vagy a betegségére felírt gyógyszer mellékhatását palástolni kívánó személyre.

Munkája során a haját felajánlóval (donor), valamint a vegyi-árkereskedővel is munkakapcsolatot létesít.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A parókakészítő alapvetően könnyű fizikai munkát végez. Műhelyében munkaidejének túlnyomó részét ülő testhelyzetben tölti. A mesterséges fénynél végzett aprólékos munka hosszútávon erősen igénybe veszi szemet.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A parókakészítő a munkaidejét zárt helyen, tiszta környezetben végzi. Megterhelésként említhetjük meg a nyak- és hátfájást, illetve a szem és ízületi problémákat. A haj kezelésére és festésére használt vegyszereket gyakran közvetlenül belélegzi, ezért hátrányt jelent a szakmában az erre való érzékenység.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép színlátás,
- teljes látótér és térlátás,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- fokozott figyelem,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- tartós kényszertesthelyzet,
- kézi anyagmozgással járó fizikai munka,
- allergizáló anyagok használata,
- vegyi anyagok használata.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Fontos a látás és kézmozgás gyors és pontos összehangolása, valamint a színek és a formák megkülönböztetési képességének magas színvonala előnyös a haj különböző árnyalatainak felismerésében. Az ujjügyesség, a gyors és pontos ujjmozdulatok kivitelezése. A jó kommunikációs képesség szükséges a megrendelőkkel való kapcsolattartáshoz.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A parókakészítő munkája során a hajjal és a fejbőrrel kapcsolatos problémák kezelésére is tanácsot ad. Ehhez a természettudományok köréből hasznos információkat sajátíthat el a biológia és a kémia órák során, például: sejttan és szövettan, valamint kémhatások fejezet alatt. Ezekből a tárgyakból jól is kell teljesítenie.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Azoknak a személyeknek ajánlott ez a szakma, akik mások igényei alapján képesek új dolgokat létrehozni. Az aprólékos munkát kívánó feladat érdekli őket, valamint fontos számukra az eszközökkel végzett tevékenység.

Szakképzés

Kapcsolódó foglalkozások

Fodrász.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban. A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.